

Działania podejmowane w KRUS w zakresie dochodzenia należności z tytułu nieopłaconych składek

Malwina Niezgoda

Abstrakt

Podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników wiąże się ściśle z obowiązkiem regulowania składek przez rolników. Rolnicy, którzy nie wywiązują się z tego obowiązku, mogą spotkać się z różnymi działaniami podejmowanymi przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS, Kasa). Zadania związane z dochodzeniem należności od dłużników wykonują w Kasie pracownicy ds. ubezpieczeń. Podstawowe działania informacyjne obejmują wysyłanie pism informujących o zaległościach oraz możliwościach ich spłaty z zastosowaniem ulg, a także bezpośrednie rozmowy z rolnikami podczas wizytacji w gospodarstwach czy też podczas wizyt rolników w Placówkach KRUS. Przed podjęciem przymusowego dochodzenia należności, do dłużników wysyłane są upomnienia wzywające do zapłaty nieopłaconych składek. Jeśli dłużnik nie zareaguje i nie spłaci zadłużenia, Kasa może wszcząć postępowanie w celu przymusowego dochodzenia należności.

Artykuł opiera się na przepisach prawnych oraz wewnętrznych regulacjach Kasy dotyczących dochodzenia należności od rolników. Autorka przedstawia także swoje spostrzeżenia wynikające z kilkunastoletniego doświadczenia w pracy przy dochodzeniu składek od dłużników. Celem artykułu jest przedstawienie dostępnych metod odzyskiwania należności od rolników.

Słowa kluczowe: dłużnik, hipoteka przymusowa, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS, Kasa), postępowanie egzekucyjne, rolnik.

Malwina Niezgoda, słuchaczka studiów podyplomowych „Rolnicze Ubezpieczenia Społeczne – funkcjonowanie, administracja i aspekty prawne” na Uniwersytecie Kaliskim im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu, starszy specjalista, Placówka Terenowa KRUS w Wieluniu, Oddział Regionalny w Łodzi, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wstęp

Ustawa definiuje osoby uprawnione oraz zobowiązane do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, pod warunkiem spełnienia określonych kryteriów¹. Głównym kryterium obowiązkowego ubezpieczenia jest prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego. Prawo do ubezpieczenia mają również osoby prowadzące działalność rolniczą w gospodarstwie poniżej 1 ha przeliczeniowego. Mogą ubezpieczyć się dobrowolnie, po złożeniu stosownego wniosku w KRUS. Art. 6 ww. ustawy definiuje osobę rolnika, domownika, pomocnika rolnika – mającego możliwość podlegania ubezpieczeniu rolniczemu. Po wydaniu decyzji o objęciu ubezpieczeniem społecznym rolników, płatnik jest zobowiązany opłacać składki na to ubezpieczenie. Z podleganiem ubezpieczeniu społecznemu rolników wiąże się także konieczność podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. W tym celu niezbędne jest złożenie odpowiedniego druku (KRUS UD-2Z). Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana za cały miesiąc i nie może być dzielona na dni. Płatnik składek na ubezpieczenie zdrowotne za rolnika, małżonka oraz domownika jest ustalany w zależności od powierzchni gospodarstwa rolnego. Gdy gospodarstwo rolne ma powierzchnię poniżej 6 ha przeliczeniowych, składki za ubezpieczonych są opłacane z budżetu państwa. Natomiast w przypadku gospodarstw o powierzchni 6 lub więcej hektarów przeliczeniowych, składki na ubezpieczenie zdrowotne opłaca sam rolnik². Składka wynosi 1,00 zł za każdy pełny hektar przeliczeniowy, a termin płatności przypada na ostatni dzień pierwszego miesiąca każdego kwartału.

Nieopłacenie składek na ubezpieczenie społeczne rolników, jak również na ubezpieczenie zdrowotne w obowiązującym terminie, skutkuje wzrostem kwoty należności głównej o odsetki za zwłokę, liczone za każdy dzień, zaczynając od następnego dnia po upływie terminu płatności, aż do dnia zapłaty włącznie³. Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Finansów z 10 października 2023 roku nowa stawka odsetek na zwłokę w wysokości 14,50% kwoty zaległości w stosunku rocznym⁴ obowiązuje od 5 października 2023 roku.

O ile osoby podlegające dobrowolnemu ubezpieczeniu mogą w każdym czasie odstąpić od ubezpieczenia w KRUS i zaprzestać opłacania składek, o tyle w ubezpieczeniu

1. Ustawa z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, Dz. U. 2024 poz. 90.

2. Ustawa z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Dz. U. 2024 poz. 146.

3. Art. 4 pkt 1 i art. 40 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

4. Art. 56 d Ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, Dz. U. 2023 poz. 2383 ze zm.

obowiązkowym nie ma takiej możliwości. Dla ubezpieczeń obowiązkowych, tzn. z mocy ustawy, ustanie podlegania ubezpieczeniu społecznemu może nastąpić np. w przypadku podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu, przyznaniu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych czy zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej. W stosunku do płatników składek, którzy uchylają się od regulowania należności, pracownicy KRUS podejmują szereg zadań (zgodnie z Instrukcją) mających na celu wyegzekwowanie wierzytelności⁵.

Czynności poprzedzające wszczęcie przymusowego dochodzenia należności

Część rolników podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników posiada zadłużenie w zakresie ubezpieczenia społecznego rolników czy ubezpieczenia zdrowotnego. Zadłużenie powstaje w związku z nieopłaceniem naliczonych składek lub na skutek wydania decyzji o objęciu ubezpieczeniem społecznym za okresy wsteczne i naliczeniem kwoty składek do uregulowania wraz z odsetkami. Ustawodawca nakłada na rolnika obowiązek, bez wezwania przez Kasę, informowania o wszelkich okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników, w tym o osobach pracujących w jego gospodarstwie rolnym, w terminie 14 dni⁶. Jeśli rolnik prowadził działalność rolniczą i w danym okresie spełniał warunki ustawowe do objęcia go ubezpieczeniem społecznym rolników, ale nie zgłosił tego faktu do Kasy w ciągu 14 dni, to może zostać objęty ubezpieczeniem społecznym rolników poprzez wydanie stosownej decyzji wraz z naliczeniem zaległych składek z odsetkami. Sytuacja ta dotyczy również małżonka rolnika i domownika rolnika, którzy wykonywali stałą pracę w gospodarstwie rolnym rolnika.

Wyznaczeni pracownicy KRUS, zanim podejmą się przymusowych środków dochodzenia należności, prowadzą działania informacyjne w stosunku do zadłużonych rolników, zarówno w formie ustnej, jak i pisemnej. Działania te powinny być zgłoszone do rejestru w postaci elektronicznej bądź papierowej, z wyodrębnieniem

5. Instrukcja techniczno-biurowa w zakresie wykonywania zadań dotyczących podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i ubezpieczeniu zdrowotnemu oraz rozliczeń z tytułu składek na te ubezpieczenia, stanowiąca załącznik do Zarządzenia nr 17 Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z 10 kwietnia 2019 r. wraz ze zmianami w Zarządzeniu nr 23 Prezesa KRUS z 17 grudnia 2021 r. i w Zarządzeniu nr 16 Prezesa KRUS z 28 czerwca 2022 r.

6. Art. 37 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

formy działania informacyjnego, daty jego podjęcia, imienia i nazwiska pracownika, który to działanie podjął. Powyższą kwestię reguluje rozporządzenie⁷.

Wewnętrznym dokumentem w Kasie, który przedstawia formy działań informacyjnych (internetowy portal informacyjny, SMS, e-mail, telefon, faks) jest wspomniana już Instrukcja⁸.

W celu wyegzekwowania należności pracownicy wyjeżdżają do gospodarstw zadłużonych rolników. Na miejscu przeprowadzana jest wizytacja, po której spisuje się protokół stwierdzający sytuację materialną w gospodarstwie rolnym. Rolnikowi proponowane są rozwiązania mające na celu udzielenie ulgi w spłacie zadłużenia. Może to być np. rozłożenie długu na raty czy też odroczenie terminu bieżących składek. Ulgi te, udzielane są zgodnie z postanowieniami ustawodawcy, wyłącznie na wniosek osoby zainteresowanej⁹. Przy udzielaniu układu ratalnego pod uwagę brane są m.in. trudności płatnicze wnioskodawcy oraz stan finansów funduszy Kasy bądź Narodowego Funduszu Zdrowia. Sytuację materialną rolnika ustala się na podstawie dokumentów potwierdzających dochody w gospodarstwie rolnym i domowym oraz wydatki, jak również dokumentów potwierdzających zdarzenia losowe itp.¹⁰ Spłata zadłużenia w ratach jest korzystna dla dłużnika, gdyż od dnia złożenia podania wstrzymuje się naliczanie odsetek za zwłokę od kwoty należności głównej. Aby skorzystać z tej formy spłaty, konieczne jest terminowe regulowanie rat zgodnie z ustalonymi kwotami i terminami w decyzji o przyznaniu ulgi. Odroczenie płatności składek to ulga, z której może skorzystać rolnik w trakcie miesiąca, w którym przypada termin płatności bieżących składek. Warunkiem do uzyskania pozytywnej decyzji o odroczeniu terminu płatności jest udokumentowanie trudności płatniczych wnioskodawcy i wskazanie nowego terminu zapłaty – nie dłuższego niż dwa kwartały.

W gospodarstwach rolnych, w których nastąpiły straty w związku z niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi lub z powodu np. padnięcia czy chorób zwierząt, ubezpieczeni rolnicy mogą ubiegać się o umorzenie składek w KRUS, m.in. w ramach pomocy de minimis oraz realizowanych programów pomocowych. Wnioski złożone przez rolników, a poparte protokołem odpowiedniej komisji powołanej przez Wojewodę, rozpatrywane są bez wizytacji przeprowadzanej przez pracowników wizytacji w gospodarstwie rolnym. W przypadku pozytywnej decyzji o umorzeniu składki,

7. Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych z 23 lutego 2024 r., Dz. U. 2024 r. poz. 316.

8. Instrukcja techniczno-biurowa, op. cit., Dział V, rozdział 1.

9. Art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

10. Zarządzenie nr 1 Prezesa KRUS z 4 stycznia 2024 r. w sprawie zasad umarzania, odpisywania oraz udzielania ulg w spłacie należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników i ubezpieczenie zdrowotne oraz zasad ustalania, dochodzenia, umarzania, odpisywania oraz udzielania ulg w spłacie nienależnie pobranych świadczeń.

rolnik nie jest już zobowiązany do jej opłacenia. Rolnikowi, któremu wydano decyzję o odmowie umorzenia składki, proponowana jest spłata zadłużenia w formie układu ratalnego. W sprawach dotyczących ulg czy umorzenia zaległych składek należy indywidualnie rozpatrywać każdy wniosek rolnika. Najczęstszymi przyczynami odmowy są: niewystarczająca dokumentacja potwierdzająca poniesione szkody czy trudności płatnicze w gospodarstwie rolnym. Odmowa może być również spowodowana wykorzystaniem limitu pomocy de minimis w rolnictwie w 100%, bądź wykorzystaniem limitu indywidualnego dla producenta rolnego w kwocie 20 000 euro w okresie trzech lat podatkowych. Złożenie takiego oświadczenia wraz z wnioskiem o umorzenie jest niezbędne¹¹. Wówczas, gdyby rolnik nawet spełniał formalne warunki do umorzenia, wydawana jest decyzja o odmowie umorzenia na funduszu emerytalno-rentowym, a decyzja pozytywna o umorzeniu mogłaby dotyczyć składki na funduszu wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim.

Wszystkie zadania związane z udzielaniem ulg realizowane są zgodnie z wewnętrznym Zarządzeniem Nr 1 Prezesa KRUS z 4 stycznia 2024 r. w sprawie zasad umarzania, odpisywania oraz udzielania ulg w spłacie należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników i ubezpieczenie zdrowotne oraz zasad ustalania, dochodzenia, umarzania, odpisywania oraz udzielania ulg w spłacie nienależnie pobranych świadczeń.

Zaległe składki mogą być również odzyskiwane, zgodnie z uprawnieniami zawartymi w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników, w formie potrącenia z należnych rolnikowi świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego rolników (zasiłków chorobowych, jednorazowych odszkodowań, emerytur i rent)¹². Potrącen takich można dokonywać wyłącznie ze świadczeń przysługujących rolnikowi oraz małżonkowi rolnika.

W kontaktach z rolnikami bardzo ważne jest przestrzeganie Kodeksu etyki pracowników KRUS. Przedstawia on następujące zasady postępowania pracowników: praworządności, obiektywizmu, uczciwości i rzetelności, odpowiedzialności, uprzejmości i kultury, partnerstwa, profesjonalizmu, jawności¹³. Aby osiągać wyznaczone cele, należy zawsze kierować się powyższymi zasadami i tak prowadzić sprawy związane z zadłużonymi rolnikami, żeby osiągnąć konsensus, czyli wypracować wspólne stanowisko. Pracownicy wyznaczeni do zajmowania się sprawami dłużników powinni systematycznie monitorować ich sytuację.

11. Kasa rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, <https://www.gov.pl/web/krus/formularze>, dostęp 15.07.2024.

12. Art. 50 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

13. Zarządzenie nr 33 Prezesa KRUS z 18 grudnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia Kodeksu etyki pracowników Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Kolejne działanie związane z odzyskiwaniem składek od rolników to wysyłanie do dłużników pism z informacją o stanie zaległości na ubezpieczenie społeczne rolników lub na ubezpieczenie zdrowotne. Takie przypomnienie o zadłużeniu odbywa się raz w kwartale wraz z wysyłką przekazów do opłacenia bieżącej składki. Stan konta rolnika jest również sprawdzany podczas jego wizyty w KRUS. Następuje wtedy bezpośrednia rozmowa z dłużnikiem o możliwości spłacenia długu, np. z zastosowaniem ulgi.

W przypadku gdy następuje opieszałość ze strony rolnika w regulowaniu zaległych składek, Kasa przygotowuje upomnienie z wezwaniem do zapłaty. Jest ono wysyłane za zwrotnym poświadczeniem odbioru, a po jego doręczeniu rolnik jest zobowiązany do uregulowania zobowiązania w terminie 7 dni. Ze skutecznym doręčeniem upomnienia wiąże się także obciążenie dłużnika kosztami upomnienia, określonymi w rozporządzeniu, które od 13 października 2021 roku wynoszą 16,00 zł¹⁴. Jeśli dłużnik zapłacił zaległość, a dopiero po tym fakcie odebrał upomnienie, koszty upomnienia są nienależne¹⁵.

Upomnienie powinno zawierać elementy wymienione w art. 15 § 1a i § 1b ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁶:

- podpis pracownika, stanowisko służbowe posiadającego upoważnienie do działania na rzecz wierzyciela;
- pouczenie zobowiązanego o obowiązku powiadamiania wierzyciela o zmianie adresu zamieszkania, a w przypadku wszczęcia egzekucji powiadamiania również organu egzekucyjnego;
- pouczenie dłużnika o obowiązku powiadamiania wierzyciela o zmianie adresu do doręczeń korespondencji; w przypadku doręczenia fikcyjnego (awizo) zobowiązany nie będzie miał możliwości podważenia skuteczności doręczenia upomnienia¹⁷;
- pouczenie, że koszty upomnienia obciążają zobowiązanego i są pobierane na rzecz wierzyciela.

W artykule 15 ww. ustawy występują zapisy mówiące o przedawnieniu się kosztów upomnienia¹⁸.

W KRUS zapis ten nie będzie miał zastosowania z uwagi na fakt, że kwestie dotyczące przedawnienia należności (w tym kosztów upomnienia) uregulowane

14. Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 5 stycznia 2021 r. w sprawie wysokości kosztów upomnienia doręczanego zobowiązanemu przed wszczęciem egzekucji administracyjnej, Dz. U. 2021 poz. 67.

15. Pismo z Centrali KRUS – Biura Ubezpieczeń z 26 lipca 2016 r., nr 0000-UB.401.2.11.2016.

16. Ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Dz. U. 2023 poz. 2505.

17. Pismo Prezesa KRUS z 31 lipca 2020 r., nr 0000-UB.400.5.2020, s. 5.

18. Art. 15 pkt 3c–3e ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

są w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zatem dla kosztów upomnienia obowiązuje 5-letni okres przedawnienia¹⁹.

Ustawa wprowadziła zmiany, które uprawniają wierzycieli (w tym KRUS) do wezwania zobowiązanego do złożenia, oświadczenia o posiadanym majątku i źródłach dochodu oraz o prawdziwości i zupełności tego oświadczenia w terminie 7 dni od daty doręczenia²⁰.

Minister Finansów w rozporządzeniu wskazuje, jakie elementy powinno zawierać wezwanie i oświadczenie o posiadanym majątku oraz źródłach dochodu²¹. Pracownicy KRUS wykorzystują druki ww. dokumentów opracowane przez Biuro Ubezpieczeń Centrali KRUS²².

Dłużnik w ciągu 7 dni od otrzymania upomnienia może wystąpić do KRUS z wnioskiem o przyznanie ulgi, np. w postaci układu ratalnego. Wówczas rozpatrywany jest wniosek i następuje wydanie stosownej decyzji o przyznaniu bądź odmowie ulgi.

Czynności wszczynające postępowanie w sprawie przymusowego dochodzenia należności

Jeśli rolnik nie wykazuje chęci lub możliwości spłaty zadłużenia, mimo wcześniejszego upomnienia, rozpoczyna się egzekucja administracyjna. Kasa przesyła uzyskane informacje o majątku i źródłach dochodu dłużnika, wraz z tytułem wykonawczym, do właściwego urzędu skarbowego.

Zadania pracowników w tym zakresie reguluje Rozdział 2 wspomnianego wewnętrznego Zarządzenia Prezesa KRUS²³. Art. 51 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników odwołuje się do ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Bardzo ważnym terminem, przy zakładaniu sprawy o postępowanie egzekucyjne, jest wskazanie daty jego wszczęcia. Datą tą jest data doręczenia upomnienia rolnikowi. Przed przesłaniem każdego tytułu wykonawczego do organu egzekucyjnego należy sprawdzić, czy dłużnik uregulował należności i czy złożył wniosek o udzielenie wspomnianych już ulg, a także czy nie złożył wniosku o ustalenie prawa do świadczeń, z których można dokonać potrącenia. Po przesłaniu tytułu wykonawczego do organu

19. Art. 41 b i art. 6 pkt 13 b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

20. Art. 37b § 1–4 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

21. Rozporządzenie Ministra Finansów z 28 lutego 2024 r. w sprawie oświadczenia zobowiązanego o posiadanym majątku i źródłach dochodu oraz prawdziwości i zupełności tego oświadczenia oraz wezwania do jego złożenia.

22. Pismo z Centrali KRUS z 9 października 2020 r., nr 0000-UB.412.388.2020 oraz pismo Prezesa KRUS z 2 lipca 2024 r., nr 0000-UB.400.5.2023.

23. Instrukcja techniczno-biurowa, op. cit.

egzekucyjnego czy przekazaniu go do komornika sądowego, rolnicy są obciążeni dodatkowymi kosztami, związanymi z prowadzeniem egzekucji administracyjnej lub sądowej.

Przymusowe dochodzenie należności od rolników ma na celu zachowanie równowagi finansowej, co umożliwia wypłatę wszelkich świadczeń dla ubezpieczonych rolników, szczególnie świadczeń przysługujących z ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego. Zewnętrznymi przepisami obowiązującym pracowników KRUS w sprawach o przymusowe dochodzenie należności są: Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz Kodeks postępowania egzekucyjnego²⁴. Każdy przekazany tytuł egzekucyjny do organu egzekucyjnego jest odnotowywany w rejestrze – ewidencji tytułów wykonawczych, prowadzonym osobno dla każdego organu egzekucyjnego. Pomiedzy KRUS jako wierzycielem, a organem egzekucyjnym powinna istnieć współpraca, którą reguluje rozporządzenie²⁵.

Organ egzekucyjny, jakim jest urząd skarbowy, stosuje środki egzekucji należności pieniężnych, do których zalicza się m.in. egzekucję:

- z pieniędzy;
- z wynagrodzenia o pracę;
- ze świadczeń zaopatrzenia emerytalnego, ubezpieczenia społecznego, rent socjalnych;
- z rachunków bankowych²⁶.

Zmiany, które nastąpiły w związku z elektronicznym przekazywaniem wniosków i tytułów egzekucyjnych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego²⁷, są znacznym ułatwieniem dla KRUS. W ten sposób znacznie szybciej przekazywany jest wniosek do organu egzekucyjnego, a co za tym idzie możliwość szybszego ściągnięcia należności. Autorka zauważyła, że pojawiają się przypadki 5-dniowego postępowania egzekucyjnego (od przesłania wniosku do urzędu skarbowego, do otrzymania środków na konto Kasy).

Zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, pisma elektroniczne opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracji publicznej ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo pieczęcią.

24. Ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Dz. U. 2023 poz. 2505, Ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, Dz. U. 2024 poz. 572.

25. Rozporządzenie Ministra Finansów z 4 lipca 2024 r. w sprawie współpracy wierzyciela, organu egzekucyjnego i dłużnika zajętej wierzytelności w postępowaniu egzekucyjnym należności pieniężnych, Dz. U. 2024 poz. 1023.

26. Art. 1a pkt 12 a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

27. Ibidem, art. 26 aa oraz Rozporządzenie Ministra Finansów z 21 marca 2024 r. w sprawie przekazywania tytułu wykonawczego i innych dokumentów do organu egzekucyjnego, Dz. U. 2024 poz. 432.

Brak wymaganego i prawidłowego podpisu stanowi przeszkodę do załatwienia przesłanych wniosków. System wewnętrzny w KRUS – nSIU jest zintegrowany z Centralnym Systemem Elektronicznych Tytułów Wykonawczych (eTW)²⁸.

Po dostosowaniu systemu do obsługi eZawiadomienia (eZW), pracownik KRUS jako przedstawiciel wierzyciela będzie mógł niezwłocznie:

- powiadomić organ egzekucyjny o zdarzeniach mających wpływ na postępowanie (zmiana wysokości należności, jej wygaśnięcia);
- wnioskować o zawieszenie, umorzenie czy wznowienie zawieszonego postępowania.

Kasa jest również zobowiązana do pozyskiwania informacji od organu egzekucyjnego dotyczących przebiegu toczącego się postępowania egzekucyjnego. Ponadto zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego ma prawo do sporządzania notatek czy odpisów z akt sprawy postępowania egzekucyjnego. Po przekazaniu wystawionych tytułów wykonawczych do organu egzekucyjnego (urzędu skarbowego) i w przypadku braku skutecznej egzekucji, raz na pół roku należy wystosować zapytanie do organu egzekucyjnego o stan postępowania. W razie uzyskania informacji o źródłach dochodu dłużnika należy natychmiast powiadomić o tym organ egzekucyjny.

Organ egzekucyjny, w przypadku np. braku możliwości ściągnięcia należności, może wydać postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego, podając jego przyczynę. Może również obciążyć Prezesa KRUS naliczonymi kosztami egzekucyjnymi. Wierzycielowi na takie postanowienie i obciążenie przysługuje zażalenie. Na podstawie m.in. wyroku Sądu stwierdzono, że Prezes KRUS jest zobowiązany do ponoszenia powstałych kosztów egzekucyjnych w prowadzonym postępowaniu o egzekucję należności składek, zarówno na ubezpieczenie społeczne rolników, jak i na ubezpieczenie zdrowotne²⁹. KRUS może kwestionować natomiast wysokość opłacanych kosztów egzekucyjnych³⁰. W razie umorzenia postępowania egzekucyjnego przez organ egzekucyjny z powodu braku możliwości uzyskania należności przewyższających wydatki egzekucyjne, postępowanie może zostać wznowione na wniosek wierzyciela, gdy zostanie ujawniony nowy majątek lub źródła dochodu dłużnika, które przekraczają wysokość wydatków egzekucyjnych³¹.

28. Ministerstwo Finansów, Centralny System Elektronicznych Tytułów Wykonawczych, <http://etw.mf.gov.pl>, dostęp 15.07.2024.

29. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z 14 października 2021 r., sygn. Akt: I SA/O/ 605/21.

30. Pismo Prezesa KRUS z 31 marca 2022 r., nr 0000-UB.400.1.4.2022.

31. Art. 59 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Kolejnym zadaniem pracowników KRUS w zakresie zabezpieczenia należnych składek na ubezpieczenie społeczne rolników oraz na ubezpieczenie zdrowotne jest dokonanie wpisu hipoteki przymusowej do księgi wieczystej dłużnika. Ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników nie reguluje wszystkich zagadnień i dlatego ustawodawca odsyła do innych aktów prawnych³². Szczegółowe wytyczne w tym zakresie zawiera dział 5 rozdział 4 Instrukcji techniczno-biurowej. Zabezpieczenie wierzytelności w formie hipoteki przymusowej stosuje się, gdy działania KRUS w celu odzyskania należności są nieskuteczne. Kluczowym zadaniem jest ustalenie, czy dana nieruchomość posiada księgę wieczystą i jaki ma numer.

Po ustaleniu numeru księgi wieczystej należy zweryfikować poprawność danych oraz upewnić się, że kwota zabezpieczenia nie przekracza wartości nieruchomości. Dzięki ustawie o księgach wieczystych i hipotece³³ oraz możliwości przeglądania księgi wieczystej w formie elektronicznej³⁴ pracownik Kasy bez zbędnej zwłoki może przygotować decyzję poprzedzającą wpis hipoteki przymusowej, którą wydaje i podpisuje osoba upoważniona przez Prezesa KRUS. Decyzję wysyła się zawsze za potwierdzeniem odbioru oraz wpisuje do odpowiedniego rejestru, stanowiącego załącznik nr 1 do wspomnianej Instrukcji techniczno-biurowej. W ciągu 14 dni od daty odbioru decyzji dłużnik – adresat jest zobowiązany do uregulowania zaległości w niej wymienionych. W decyzji informuje się także o wszczęciu postępowania o zabezpieczenie poprzez wpis hipoteki przymusowej do danej księgi wieczystej w przypadku braku opłacenia należności. Po upływie terminu wskazanego w decyzji, gdy nie odnotowano wpłaty ze strony dłużnika, pracownik sporządza dokument, którego adresatem jest sąd rejonowy właściwy dla miejsca położenia nieruchomości. Dokument ten to wniosek o wpis hipoteki w księdze wieczystej wraz z załącznikami wymaganymi przez sąd i podpisany przez osoby upoważnione przez Prezesa KRUS, np. dyrektora oddziału. Treść wpisu nie powinna budzić wątpliwości, musi być określony rodzaj hipoteki (np. przymusowa), wierzyciel hipoteczny oraz tytuł i wysokość zabezpieczonej wierzytelności (w przypadku KRUS należności). Zgodnie z przepisami, aby obliczyć sumę wpisu hipoteki na nieruchomości dłużnika, trzeba ustalić wysokość wszystkich roszczeń, tj. kwotę należności głównej i odsetki za zwłokę (narastające do dnia zapłaty lub w przypadku braku zapłaty do dnia przedawnienia się należności)³⁵. Zatem wysokość sumy hipotecznej we wniosku o wpis hipoteki przymusowej nie może przekroczyć 150% kwoty wierzytelności oraz świadczeń ubocznych³⁶.

32. Art. 52 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

33. Art. 251 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, Dz. U. 2023 poz. 1984.

34. Ministerstwo Sprawiedliwości, Elektroniczne Księgi Wieczyste, <https://ekw.ms.gov.pl>, dostęp 16.07.2024.

35. Art. 69 i art. 110 ustawy o księgach wieczystych i hipotece.

36. Pismo – wyjaśnienie Zastępcy Prezesa KRUS z 26 czerwca 2013 r., nr UB 400/1/20/12.

Po dokonaniu wpisu do księgi wieczystej przez sąd, KRUS otrzymuje postanowienie sądu o zabezpieczeniu hipotecznym, które odpowiednio rejestruje. Wpis hipoteki do działu IV księgi wieczystej gwarantuje odzyskanie należnych składek wraz z odsetkami w przyszłym okresie. Tryb postępowania odnośnie wpisu do księgi wieczystej reguluje m.in. art. 626² ustawy Kodeks postępowania cywilnego³⁷.

Rolnicy którzy wcześniej z różnych przyczyn nie regulowali swoich zobowiązań wobec KRUS, a posiadają zabezpieczenie hipoteczne, zgłaszają się do KRUS w celu uregulowania zaległości i wykreślenia wpisu bądź wpisów w dziale IV księgi wieczystej obciążających gospodarstwo. W takim przypadku pracownik KRUS wylicza kwotę zadłużenia objętego wpisem hipoteki, uwzględniając należne składki wraz z odsetkami, dokładnie na dzień zapłaty. Po spłacie zadłużenia uznaje się, że wierzytelność została zaspokojona. Na pisemny wniosek rolnika o wydanie zaświadczenia o braku zaległości pracownik KRUS sporządza stosowne zaświadczenie o wykreślenie wpisu w księdze wieczystej i przedkłada do podpisu upoważnionym przełożonym.

Odzyskiwanie należności wobec KRUS może również obejmować egzekucję z nieruchomości prowadzoną przez organ egzekucyjny, co reguluje art. 1a pkt 12 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji³⁸. Przed 30 listopada 2001 roku taki środek był zastrzeżony wyłącznie dla egzekucji sądowej. Kasa może skorzystać z egzekucji z nieruchomości, jeśli postępowanie egzekucyjne z nieruchomości zostało wszczęte przez innego wierzyciela. KRUS powinien wtedy zgłosić swoje należności. Ponadto przy zabezpieczeniach hipotecznych zgłoszonych przez Kasę organ egzekucyjny informuje wszystkich wierzycieli, w tym KRUS, o wszczęciu licytacji z nieruchomości.

Z powyższego wynika, że KRUS nie inicjuje licytacji gospodarstwa, a jedynie zabezpiecza na przyszłość zaległości od rolników z tytułu składek wraz z odsetkami, z nadzieją na ich odzyskanie.

Przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, m.in. art. 52, odsyłają do już wspomnianej ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, a także do Ordynacji podatkowej, w której określone są zasady przenoszenia odpowiedzialności za zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników, ubezpieczenie zdrowotne na osoby trzecie i spadkobierców³⁹.

Jest to kolejna możliwość przymusowego dochodzenia należności przez pracowników odpowiedzialnych za sprawy dłużników.

37. Ustawa z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, Dz. U. 2023 poz. 1550 ze zm.

38. Ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Dz. U. 2023 poz. 2505.

39. Materiały ze szkolenia: Przenoszenie odpowiedzialności za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników i ubezpieczenie zdrowotne na osoby trzecie i spadkobierców, Radca prawny Marcin Jagodziński, Wrocław 2018, s. 1.

Odpowiedzialność spadkobierców za zaległości zmarłego wobec KRUS zależy od decyzji o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku. Jeśli spadkobierca odrzuci spadek, to nie ponosi odpowiedzialności za długi zmarłego. Natomiast w przypadku przyjęcia spadku, odpowiada za zobowiązania z dobrodziejstwem inwentarza. Zgodnie z art. 100 Ordynacji podatkowej odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe powstaje niezależnie od wydania decyzji – postanowienia o nabyciu spadku bądź akcie poświadczenia dziedziczenia. „Nabycie spadku następuje z chwilą otwarcia spadku, a ten moment następuje z chwilą śmierci spadkodawcy (art. 924 i 925 Kodeksu cywilnego)”⁴⁰.

Drugą kwestią związaną z odpowiedzialnością osób trzecich jest zaległość z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników oraz na ubezpieczenie zdrowotne żyjącego dłużnika. W takim przypadku, oprócz wydania decyzji skierowanej bezpośrednio do samego dłużnika, istnieje możliwość poszerzenia kręgu osób bądź podmiotów, w stosunku do których, można dochodzić spłaty zobowiązań. Jest to możliwe na podstawie decyzji o odpowiedzialności osób trzecich. W takiej sytuacji można zastosować przepisy art. 107–118 Ordynacji podatkowej.

Już sam art. 112 § 1 Ordynacji podatkowej wskazuje, że „nabywca przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem za powstałe do dnia nabycia zaległości podatkowe związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, chyba że przy zachowaniu należytej staranności nie mógł wiedzieć o tych zaległościach”.

Zgodnie z art. 112 § 6 i art. 306g organy podatkowe wydają zaświadczenie o wysokości zaległości podatkowych zbywającego:

- na wniosek zbywającego lub też;
- na wniosek nabywcy, za zgodą zbywającego.

Zaświadczenie takie nie jest jednak tym samym, czym wypis z księgi wieczystej⁴¹. W praktyce oznacza to, że w przypadku zbycia całości lub części gospodarstwa do KRUS zgłasza się rolnik (zbywca) wraz z nabywcą. Rolnik składa wniosek o wydanie zaświadczenia o braku zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników i ubezpieczenie zdrowotne. Po otrzymaniu takiego zaświadczenia rolnik przedstawia je nabywcy, w sytuacji gdy na koncie rolnika istnieją zaległości, zaświadczenie wykazuje kwotę zadłużenia wraz z odsetkami liczonymi na dzień wydania dokumentu.

Zdarzają się również sytuacje, w których rolnik planujący zbycie części lub całości gruntów nie składa wniosku o wydanie zaświadczenia, a na jego koncie widnieje zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników. W takim przypadku

40. Wyrok WSA w Poznaniu z 23 maja 2018 r., I SA/Po 1215/17.

41. Wyrok SA w Rzeszowie z 20 października 2015 r., III AUa 495/15.

KRUS może zastosować przedstawione przepisy ustaw i wydać decyzję dotyczącą odpowiedzialności nowego nabywcy gospodarstwa za te zaległości. Może to nastąpić tylko w ściśle określonym czasie, zgodnie z przepisem: „Nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, jeżeli do końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość podatkowa, upłynęło 5 lat...”⁴².

Decyzje w sprawie odpowiedzialności za należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne czy zdrowotne są wydawane przez KRUS w szczególnych przypadkach, np. po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego i ustaleniu, że spadkobiercy przyjęli spadek z dobrodziejstwem inwentarza.

KRUS nie może wydać natomiast takiej decyzji, jeśli osoba nabyła gospodarstwo rolne w drodze wyłączenia, zasiedzenia bądź egzekucji⁴³.

Czynności wspomagające dochodzenie należności w KRUS

Przedstawione w artykule formy dochodzenia należności od rolników uregulowane są w różnych aktach prawnych, takich jak ustawy, rozporządzenia, zarządzenia i instrukcje, itp. Pomimo nieustannego „ruchu” na kontach płatników, wynikających z wydawania decyzji o objęciu rolników ubezpieczeniem społecznym lub zdrowotnym oraz o ustaniu tego ubezpieczenia, a także związanych z tym naliczeń i odpisów składek, pracownicy KRUS mają za zadanie osiągnięcie wskaźnika ściagalności należności składkowych na poziomie co najmniej 95%. Wskaźnik ten (tzw. wskaźnik zwykły) jest obliczany na podstawie wzoru zawartego w dokumentach Kasy⁴⁴. Działania pracowników powinny dążyć do zmniejszenia liczby zadłużonych rolników. Jak już wspomniano, rolnik jest zobowiązany co kwartał do uregulowania składki za wszystkie osoby ubezpieczone w jego gospodarstwie. W związku z tym Kasa wysyła kwartalne przekazy ze wskazanymi kwotami do uregulowania. Terminy płatności składek przypadają na ostatni dzień pierwszego miesiąca danego kwartału, czyli 31 stycznia, 30 kwietnia, 31 lipca, 31 października. Po tych terminach pracownicy ds. ubezpieczeń podejmują działania mające na celu wyegzekwowanie należnych, bieżących składek, aby zapobiec powstawaniu dużych zaległości.

42. Art. 118 ustawy Ordynacja podatkowa.

43. A. Grudzień, *Odpowiedzialność nabywcy gospodarstwa rolnego za długi związane z prowadzeniem tego gospodarstwa na tle art. 112 ustawy Ordynacja Podatkowa – wybrane problemy prawne*, „Ubezpieczenia w Rolnictwie. Materiały i Studia” 2012, nr 43, s. 118.

44. Księga procesów Zintegrowanego Systemu Zarządzania KRUS z 27 września 2023 r., II Procesy główne, 1. Ubezpieczanie i prowadzenie rozliczeń z płatnikami składek, 1.3 Mierniki procesu.

Według autorki artykułu kluczowe znaczenie ma systematyczna analiza kont i akt zadłużonych rolników, zarówno w zakresie składek na ubezpieczenie społeczne rolników, jak i zdrowotne. Rolnicy posiadający większe zaległości często niechętnie współpracują z pracownikami KRUS, dlatego istotną rolą tych drugich jest prowadzenie spraw postępowań w taki sposób, aby ustalić m.in. zasadność podlegania ubezpieczeniu społecznemu w KRUS. Do tego celu służą zewnętrzne systemy, takie jak:

- CEIDG (Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej)⁴⁵;
- portal ARiMR (Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa);
- EESSI RINA (System Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego), który może być wykorzystywany do potwierdzenia zatrudnienia dłużnika za granicą;
- Elektroniczne Księgi Wieczyste⁴⁶.

Ponadto pracownicy KRUS składają wnioski o udostępnienie danych osobowych do:

- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) w celu uzyskania informacji dotyczących okresów ubezpieczenia społecznego i pobierania świadczeń;
- Gminnego/Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS, MOPS), aby ustalić sytuację materialną dłużnika.

Kolejnym istotnym działaniem, które niejednokrotnie ma wpływ na kwestię zadłużenia, jest weryfikacja powierzchni gospodarstw rolnych. Sprawdzanie powierzchni zadłużonego gospodarstwa rolnego stanowi priorytetowe zadanie dla pracowników Kasy. Aby prawidłowo ustalić powierzchnię gospodarstwa, należy podjąć następujące kroki:

- wystąpić z wnioskiem o udostępnienie danych osobowych do urzędu gminy – wydziału podatków rolnych;
- w niektórych przypadkach wystąpić również do starostwa powiatowego z wnioskiem o udostępnienie wypisu z rejestru gruntów;
- przejrzeć księgę wieczystą w systemie teleinformatycznym, pod warunkiem posiadania numeru księgi wieczystej⁴⁷.

Prawidłowe odczytanie danych z ksiąg wieczystych umożliwia szybkie ustalenie aktualnej powierzchni gospodarstwa, sprawdzenie, które działki zostały wyzbyte lub nabyte, na jakiej podstawie oraz do której księgi zostały przeniesione. Można także określić współwłaścicieli oraz sprawdzić ujawnione wpisy hipotek przez inne podmioty w dziale IV.

45. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, <https://aplikacja.ceidg.gov.pl>, dostęp 16.07.2024.

46. Ministerstwo Sprawiedliwości, Elektroniczne Księgi Wieczyste, <https://ekw.ms.gov.pl>, dostęp 16.07.2024.

47. Art. 364 ust. 6 ustawy o księgach wieczystych i hipotece.

Rolnicy, którzy nie aktualizują w KRUS powierzchni gospodarstwa rolnego, często błędnie zakładają, że kancelaria notarialna w momencie sporządzania aktu notarialnego, przesyła ten dokument do kilku podmiotów, w tym KRUS. W rzeczywistości KRUS nie otrzymuje aktów notarialnych bezpośrednio z kancelarii. Często też rolnicy nie występują do Kasy z wnioskiem o wydawanie odpowiednich zaświadczeń potrzebnych u notariusza. Dopiero pracownicy ubezpieczeń w KRUS analizując wpisy w księgach wieczystych, dowiadują się o zawarciu umów kupna-sprzedaży. Na podstawie zapisów w „nowo założonej” lub „już istniejącej” księdze wieczystej ujawnia się nowy właściciel części lub całości gospodarstwa rolnego. Uzyskanie takiego aktu notarialnego nie jest trudne, o ile nowy nabywca podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników i dostarczy odpowiednie dokumenty do Kasy. W ostateczności można wtedy wydać decyzję o odpowiedzialności na osoby trzecie.

Pracownicy KRUS zajmujący się dochodzeniem należności od dłużników muszą wykazać się dużą znajomością wielu przepisów wspomnianych w artykule. Zanim podejmą decyzję o zastosowaniu środków przymusowego dochodzenia należności, muszą dokonać przeglądu wszystkich ksiąg wieczystych dłużnika. Zadanie to znacznie ułatwia bezpośredni dostęp do centralnej bazy ksiąg wieczystych.

Korzystanie przez pracowników KRUS z zewnętrznych systemów, takich jak portal Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, jest niezwykle pomocne w weryfikacji podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz użytkowania gospodarstwa rolnego przez dłużników. Z systemu ARiMR można uzyskać np. informacje o beneficjentach dopłat bezpośrednich, działkach objętych dopłatami oraz numerze konta, na które wpływają środki. Często rolnicy zawierają między sobą nierejestrowane umowy dzierżawy – czy to w formie ustnej, czy pisemnej, nie zgłaszając tego KRUS. Umowy te mają ogromny wpływ na podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników i na prawidłowe naliczenie wysokości składek. Pozyskane informacje z systemu ARiMR również ukierunkowują sposób prowadzenia rozmów z dłużnikami.

Dzięki aplikacji CZDO i dostępowi do bazy PESEL pracownicy KRUS mogą pozyskać wiele cennych informacji, np. dotyczących adresów, co ułatwia prowadzenie postępowań z dłużnikami.

Zakończenie

Sprawy dotyczące nieopłaconych przez rolników składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne są skomplikowane. W każdym przypadku pracownik zobowiązany jest ustalić stan faktyczny danego gospodarstwa rolnego. Pomocne są w tym instytucje państwowe, do których można skierować zapytanie, jak również dostępne w KRUS zasobów wiedzy. Zanim podejmie się zdecydowane środki przymusowego dochodzenia należności, warto prowadzić rozmowy z rolnikami dłużnikami, aby ustalić sposób spłaty zaległości. Tak naprawdę wiele zależy od samych zadłużonych rolników, ale umiejętne prowadzenie rozmów przez pracowników ma duży wpływ na podjęcie decyzji o spłacie zadłużenia. Pracownicy KRUS znający sytuację materialną dłużników, niejednokrotnie przedstawiają coraz to lepsze rozwiązania, mające na celu spłatę zobowiązań w krótszym lub dłuższym okresie. W stosunku do rolników, którzy nie wywiązują się z udzielonych ulg, zasadne jest wdrożenie przymusowego dochodzenia należności. Na bieżąco ustala się źródła dochodu i majątku dłużnika, a uzyskane informacje przekazuje do organu egzekucyjnego. Zabezpieczenia na hipotece gospodarstwa rolnego są rozwiązaniem pozwalającym na dochodzenie wszystkich należności od obecnych dłużników lub w przyszłości od ich spadkobierców.

Jak wynika z artykułu, pracownicy KRUS muszą podchodzić indywidualnie do każdego zadłużenia oraz przestrzegać wszystkich obowiązujących przepisów, zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych regulacji. Ustalony przez autorkę cel artykułu został osiągnięty.

Bibliografia

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, <https://aplikacja.ceidg.gov.pl>, dostęp 16.07.2024.

Grudzień A., *Odpowiedzialność nabywcy gospodarstwa rolnego za długi związane z prowadzeniem tego gospodarstwa na tle art. 112 ustawy Ordynacja Podatkowa – wybrane problemy prawne*, „Ubezpieczenia w Rolnictwie. Materiały i Studia” 2012, nr 43.

Instrukcja techniczno-biurowa w zakresie wykonywania zadań dotyczących podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i ubezpieczeniu zdrowotnemu oraz rozliczeń z tytułu składek na te ubezpieczenia stanowiąca załącznik do Zarządzenia nr 17 Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z 10 kwietnia 2019 r. wraz ze zmianami w Zarządzeniu nr 23 Prezesa KRUS z 17 grudnia 2021 r. i w Zarządzeniu nr 16 Prezesa KRUS z 28 czerwca 2022 r.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, <https://www.gov.pl/web/krus/formularze>, dostęp 15.07.2024.

Księga procesów Zintegrowanego Systemu Zarządzania KRUS z 27 września 2023 r.

Materiały ze szkolenia: *Przenoszenie odpowiedzialności za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników i ubezpieczenie zdrowotne na osoby trzecie i spadkobierców*, Radca prawny Marcin Jagodziński, Wrocław 2018, s. 1.

Ministerstwo Finansów, Centralny System Elektronicznych Tytułów Wykonawczych, <http://etw.mf.gov.pl>, dostęp 15.07.2024.

Ministerstwo Sprawiedliwości, Elektroniczne Księgi Wieczyste, <https://ekw.ms.gov.pl>, dostęp 16.07.2024.

Pismo Prezesa KRUS z 31 lipca 2020 r., nr 0000-UB.400.5.2020.

Pismo Prezesa KRUS z 31 marca 2022 r., nr 0000-UB.400.1.4.2022.

Pismo Prezesa KRUS z 2 lipca 2024 r., nr 0000-UB.400.5.2023.

Pismo – wyjaśnienie Zastępcy Prezesa KRUS z 26 czerwca 2013 r., nr UB 400/1/20/12.

Pismo z Centrali KRUS – Biura Ubezpieczeń z 26 lipca 2016 r., nr 0000-UB.401.2.11.2016.

Pismo z Centrali KRUS z 9 października 2020 r., nr 0000-UB.412.388.2020.

Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 5 stycznia 2021 r. w sprawie wysokości kosztów upomnienia doręczanego zobowiązaniu przed wszczęciem egzekucji administracyjnej, Dz. U. 2021 poz. 67.

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych z 23 lutego 2024 r., Dz. U. 2024 poz. 316.

Rozporządzenie Ministra Finansów z 28 lutego 2024 r. w sprawie oświadczenia zobowiązanego o posiadanym majątku i źródłach dochodu oraz prawdziwości i zupełności tego oświadczenia oraz wezwania do jego złożenia.

Rozporządzenie Ministra Finansów z 21 marca 2024 r. w sprawie przekazywania tytułu wykonawczego i innych dokumentów do organu egzekucyjnego, Dz. U. 2024 poz. 432.

Rozporządzenie Ministra Finansów z 4 lipca 2024 r. w sprawie współpracy wierzyciela, organu egzekucyjnego i dłużnika zajętej wierzytelności w postępowaniu egzekucyjnym należności pieniężnych, Dz. U. 2024 poz. 1023.

Ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, Dz. U. 2024 poz. 572.

Ustawa z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, Dz. U. 2023 poz. 1550 ze zm.

Ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Dz. U. 2023 poz. 2505.

Ustawa z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, Dz. U. 2023 poz. 1984.

Ustawa z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, Dz. U. 2024 poz. 90.

Ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, Dz. U. 2023 poz. 2383 ze zm.

Ustawa z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Dz. U. 2024 poz. 146.

Wyrok SA w Rzeszowie z 20 października 2015 r., III AUa 495/15.

Wyrok WSA w Poznaniu z 23 maja 2018 r., I SA/Po 1215/17.

Wyrok WSA w Olsztynie z 14 października 2021 r., I SA/O/ 605/21.

Działania podejmowane w KRUS w zakresie dochodzenia należności z tytułu nieopłaconych składek

Zarządzenie nr 33 Prezesa KRUS z 18 grudnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia Kodeksu etyki pracowników Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zarządzenie Nr 1 Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego KRUS z 4 stycznia 2024 r. w sprawie zasad umarzania, odpisywania oraz udzielania ulg w spłacie należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników i ubezpieczenie zdrowotne oraz zasad ustalania, dochodzenia, umarzania, odpisywania oraz udzielania ulg w spłacie nienależnie pobranych świadczeń.

otrzymano: 17.07.2024
zaakceptowano: 29.08.2024

*Ten artykuł jest objęty licencją Creative Commons Attribution 4.0
Licencja międzynarodowa (CC BY 4.0)*

